

En la mort de mossèn 'Tronxo'

El 18 de març va faltar a Berga mossèn Josep Mª Ballarín, l'estimat mossèn "Tronxo". Nascut a Barcelona el 1920, membre de la lleva del biberó i empresonat en un camp de concentració en acabar la Guerra Civil, Ballarín va estudiar al Seminari de Solsona, d'on esdevingué formador fins que als anys cinquanta el bisbe Vicent Enrique i Tarancon l'envia al santuari de Queralt, al Berguedà. Per a Ballarín, Queralt era "un dels llocs més bells del món, des d'on, allà baix, mig Catalunya, amb Montserrat al centre, s'obri al cel". La simpatia i la saviesa de mossèn Ballarín, va fer que Queralt esdevinguera lloc de pelegrinatge per a la gent que pujava per sentir els seus sermons. Posteriorment el bisbe Antoni Deig, el 1993, va nomenar un nou rector de Queralt, amb la qual cosa mossèn Ballarín va deixar el santuari del Berguedà i com que no tenia un destí pastoral en cap parròquia per raó de la seua edat, amb el temps passà a ser el vicari del xicotet poble de Gósol.

Amb el seu sentit de l'humor tan especial i la seua fidelitat a la terra, als seus ideals i als amics, els llibres del "rector de Catalunya", com el definí el bisbe Novell, eren una referència per a molta gent. Ballarín va ser l'exemple més paradigmàtic de capellà rural, d'aquells que ja en queden pocs, ja que era una gran persona i un pastor que sempre estava al costat de les seues ovelles. Ballarín va ser un home que sabia escoltar la gent i que donava bons consells (i diners) als qui necessitaven ajuda. I és que mossèn Ballarín creia, com els pastors que han de fer "olor d'ovella" que demana el papa Francesc, que "l'important per a la gent és fer-los companyia", per estar al costat dels qui

JOSEP MIQUEL BAUSSET

sosfreixen. El mossèn no ha d'anar per la vida sermonejant, ni encara menys renyant, sinó fent-se proper als altres en els moments de tristesa i també en els moments d'alegria. Ser company i amic de camí, sobretot per a aquells que es troben abatuts, desencisats o cansats per la duresa de la vida. Mossèn Ballarín va saber sintonitzar plenament amb els altres. No era un mossèn especialista en "escalada", ni va fer mai "carerisme" per pujar o ascendir. Es trobava a gust entre els altres i per això no va ser mai un mossèn "clerical".

Amb un esperit lliure (un dels seus trets més significatius) i sorneguer, mossèn Ballarín afirmava que tenia el "carnet de boig no perillós", per la qual cosa l'Església el deixava "campar" amb llibertat, a diferència del que hauria passat si haguera estat en una multinacional, on "ja m'haurien fotut fora". I per això, amb un esperit de misericòrdia com el que ens demana el papa Francesc, mossèn Ballarín creia en una Església "amb cabres i tot", i no només amb les ovelles manses i "bones".

Apassionat per Catalunya, Ballarín estava convençut que calia "ajudar els polítics que s'estimen més el país que el partit" i per això va ocupar l'últim lloc de la llista de Junts pel Sí a la demarcació de Lleida el passat 27 de setembre.

Els llibres de mossèn Ballarín, per la seua senzillesa i alhora per la seua profunditat, arribaven a la gent, que els llegia amb passió. *Mossèn Tronxo* va ser l'obra més coneguda i més famosa de Ballarín, però no l'únic llibre que va escriure aquest mossèn tan entrañable i tan estimat, ja que també publicà, *Santa Maria, pa cada dia*, amb el qual guanyà el premi Ramon Llull, *Francesco, Santa Teresina de l'Infant Jesús. Quaderns autobiogràfics*, *Sant Benet, mil cinc-cents anys d'història*, *Paràbola dels retorns* o *Història de quatre barres i quatre barruts*, entre molts altres llibres. A més de la seua obra publicada, mossèn Ballarín també va col·laborar en revistes i diaris com l'*Avui*, *Serra d'Or* o *El Matí digital*, on podíem assaborir la seua saviesa, tan senzilla, i per això mateix tan impregnada d'Evangelí.

Mossèn Ballarín, que estimava apassionadament l'Església i era amic de tothom, somiava una Església que fóra "un somriure". La seua confiança en Déu, com la d'un infant a la falda de la mare, feia que responguera així a la pregunta sobre si havia estat feliç: "Estick en pau, que és molt millor que ser feliç". Mossèn Ballarín va viure la pau de les Benaurances, una pau que omple el cor de joia i de tendresa i treu amargueses i rancúnies. Per això, comentant el Parenostre, deia: "que Déu ens salve del ressentiment".

Al seu funeral a Berga acudiren des dels bisbes Xavier Novell, de Solsona, Joan-Enric Vives d'Urgell i Jaume Treserra, emèrit de Solsona, al president de la Generalitat i diversos consellers, passant pels membres de la CUP, un dels quals, Francesc Ribera, *Titot*, regidor de Berga, afirmà que mossèn Ballarín havia sigut "custodi d'esperances". I és que mossèn "Tronxo" era respectat i

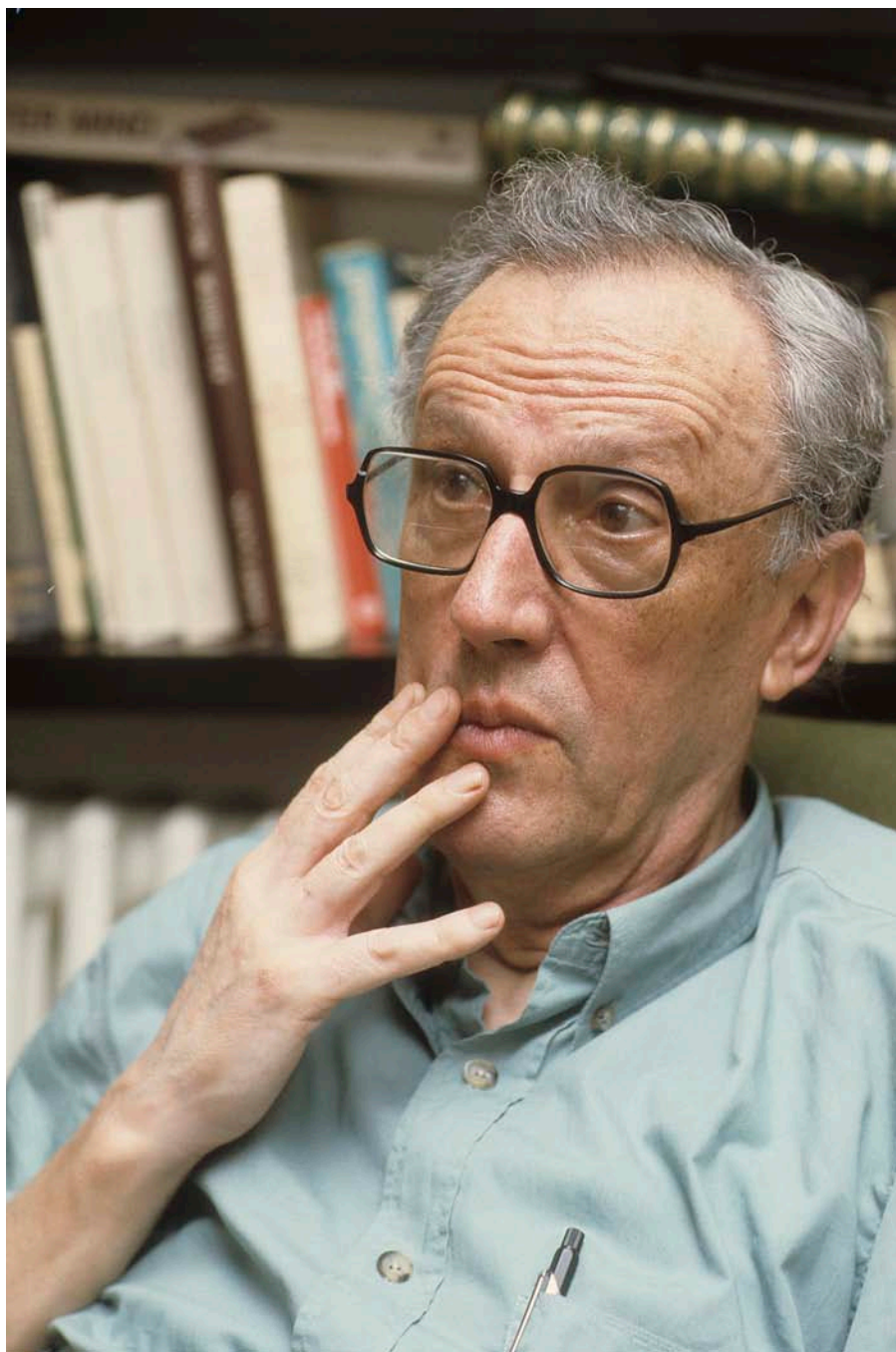
estimat per l'Església (amb algun recel, això sí) i per la gent que també s'estima el país. En l'homilia al seu funeral, el bisbe de Solsona, Xavier Novell, va comentar les benaurances, "que fan gust de Déu", ja que també mossèn Ballarín, amb la seua senzillesa, alegria i bonhomia, feia gust i olor de Déu.

En vigílies del centenari del naixement del cardenal Tarancon, vaig telefonar a mossèn Ballarín per oferir-li de participar en el llibre homenatge al cardenal Tarancon, *Vicent Enrique Tarancon. Un cardenal per a la llibertat* que, a Borriana va coordinar l'amic Jordi Bort i en el qual participaren els periodistes valencians Emili Marín i Vicent Sanchis, el P. Josep Mª Soler, abat de Montserrat, el prevere August Monzon i Joan Garí. Per diverses causes, mossèn Ballarín, que desitjava participar en aquest volum d'homenatge al qui fou el seu bisbe a Solsona, no ho pogué fer.

De la mateixa manera que sant Benet demana als monjos que estimen l'abat amb un "afecte sincer i humil", l'amor de mossèn Ballarín per Montserrat era també sincer i humil. L'última vegada que mossèn Ballarín pujà a Montserrat va ser el 2011, per tal d'ofrenar a la Moreneta el calze i la patena de la seua primera missa. Com recordava el P. abat Josep Mª Soler, mossèn Ballarín "exposava el seu pensament d'una manera senzilla, entenedora. Sobretot quan s'adreçava a la gent normal i corrent". Ben arrelat a Catalunya, mossèn Ballarín ens ha deixat "un solc molt en la línia del papa Francesc. Un solc fet d'estimació i de voluntat de servei".

Com va dir a l'eucaristia en memòria de mossèn Ballarín mossèn Ramon Anglerill, el rector de Ballarín a Gósol, "ell s'ha apagat però la seua llum brillarà per sempre". I és que la vida de "mossèn Tronxo" ha estat un viatge lent i constant cap al repòs de les terres altes.

Apassionat per Déu i pels homes, mossèn Ballarín va ser un rector de poble, sense ínfulas, però amb la saviesa senzilla que naix de l'Evangelí. Res més que això. Ni res menys!

AMB UN ESPERIT LLIURE I SORNEGUER, BALLARÍN DEIA QUE TENIA EL "CARNET DE BOIG NO PERILLÓS", PER LA QUAL COSA L'ESGLÉSIA EL DEIXAVA "CAMPAR"

CREIA QUE CALIA "AJUDAR ELS POLÍTICS QUE S'ESTIMEN MÉS CATALUNYA QUE EL PARTIT" I PER AIXÒ ES VA PRESENTAR L'ÚLTIM DE LA LLISTA DE JUNTS PEL SÍ PER LLEIDA